

Trakeostomi, voksen, stell av

 Dokument ID:
1.4.16-4

 Godkjent dato:
31.05.2024

 Gyldig til:
31.05.2026

 Revisjon:
1.04

Fagspesifikke prosedyrer/Lungesykdommer

Hensikt

- Å opprettholde trakeostoma sin størrelse, forhindre hud irritasjon, hud infeksjon samt redusere risikoen for kolonisering og infeksjon i luftveiene.

Omfang og ansvar

- Alt personell som arbeider direkte eller indirekte med trakeostomerte pasienter.

Anbefaling

- Antiseptisk teknikk.
- Utføres morgen og kveld, ellers ved behov.
- Evt skifte splittkompress oftere enn morgen + kveld.
- Bruk stellefrakk, hansker og munnbind. (1,2).

Utstyr

- Rene, ikke sterile hansker.
- Sterilt skiftesett.
- Egnede splittkompress.
- NaCl 9 mg/ml 20ml.
- Evt klorhexidin 0,5mg/ml ved infisert trakeostoma.
- Kanylebånd med borrelås.
- Sjøppelspann.
- Eventuelt 1 hjelper.

Fremgangsmåte

- Informer pasienten om hva som skal skje.
- Håndhygiene + rene hansker.
- Lag slakk på kanylebånd, slik at man kan komme til på baksiden av kanyleskjold.
- Fjern gammel splittkompress.
- Håndhygiene + rene hansker.
- Vask trakeostoma med fuktete tupfere, innenfra og ut(sårstell).
- Vask bak kanyleskjold og proksimalt på kanyle.
- La det lufttørke noen minutter.
- Sett på plass ny splittkompress, bruk gjerne pinsett(fra skiftesett).
- Fest kanylebånd, maks 2 fingre mellom hals og kanylebånd. 2

Kanylebånd

- Kanylebånd skiftes ved behov, evt hver 2.dag
- Det kan være hensiktsmessig å være 2 personer ved skifte, for å holde kanyle på plass mens en bytter bånd.
- Hold kontinuerlig på kanyle slik at den ikke glipper ut av trakeostoma.

 Utarbeidet av:
Kurt Hatløy/ Margaret F Jacobsen

 Fagansvarlig:
Kurt Hatløy

 Godkjent av:
Per Engstrand

 Dokumentnr.:
 D36860

 SØRLANDET SYKEHUS	Trakeostomi, voksen, stell av				Side: 2 Av: 2
Dokument-id: I.4.16-4	Utarbeidet av: Kurt Hatløy/ Margaret F Jacobsen	Fagansvarlig: Kurt Hatløy	Godkjent dato: 31.05.2024	Godkjent av: Per Engstrand	Revisjon: 1.04

Fagspesifikke prosedyrer/Lungesykdommer

Observasjoner

- Hud.
- Sårkanter.
- Granulasjonsvev.
- Rapport eventuelle funn på trakeostoma etter klokkebeskrivelse for lettere å kunne følge opp utvikling av eventuelle funn, især ved mange hjelpere. Betrakt trakeostoma som en klokke. Hvis det eksempelvis er sår nederst på stoma, kaller man det sår observert klokken seks.

Etterarbeid

- Fyll opp utstyr.

Kryssreferanser

[I.4.16-1](#)

[Hjemmerespiratorbehandling, Elisee 150, Håndbok for brukere og hjelpere - SSHF](#)

[I.4.16-2](#)

[VedleggHjemmerespiratorbehandling, håndbok Elisee 150 - SSHF](#)

[I.6.2.6.2.4.1-1](#)

[Luftveisinfeksjoner - forebygging av](#)

Eksterne referanser

1. Luftveisinfeksjoner, forebygging av. <http://ekweb-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok08030.pdf>
2. Nasjonal Faglige Retningslinjer for langtids mekanisk ventilasjon(LTMV), Helsedirektoratet 2012, side 55.